

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Vita, Et Gestis S. Francisci Xaverii È Societate Iesv
Indiarvm Apostoli Libri Qvatvor**

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1666

55. Ad Eleemos. pecunias miraculo inuenit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10854

aliquid ab eo, quodcumque id foret, amicitia consilis perierat; sanctus ut erat perurbanus, nihil habens præterea, detractam collo precatorium coronam, donavit mercatori, monens caram haberet; quandiu illam seruasset nullis in mari casibus peritum; quo securitatis pignore, quam dono hilatior vir pius, Meliapore soluit. Porrò inter Malacam, & Meliaporem sinus est, quo vix alius toto Indico mati periculosior: huins partem magnam enauigauerat mercator, cum ventis furialibus eversum mare, nauim corripuit, & nautis erectam allisamque in scopulos frigit: paucis vitâ incolumi emersis, qui ne alto in mari & nuda in rupe, & omnibus defecta, fame interirent, ex desperatione consilium ineunt experiendi denuo, vitatos interitus; ergo naufragij collectis aliquot, & malè compactis, in modum cymbæ reliquiis mari vltro se de- dunt; suspicione potius quam spe firmâ, sinus alicuius rapido alueo, deportandos se in littus fortuitum. In iis erat mercator, coronâ Xauerij ynica securus. Vix cymbâ in aquas immiserant cœperatque incerta vacilare, vt solent clavo destitutæ; cum is ab se abalienatus, nec discimen deinceps imminens, sed nec mare aduertens, in vrbe S. Thomæ versari se creditit, & cum Xauerio familiariter colloqui. Tenuitque hoc mi- rum vigilantis & dulce somnium dies quinque: hinc sibi redditus, vado prorsus ignoto se insistere agnoscit, suóque cum ingenti stupore, nec vllum circa se de sociis videt, quippe omnibus fluctu ad vnum haustis; nec illud ex naufragio commissum tabulatum, cui vitæ residuum com- mendarat. Ergo incolas percontatus, quæ regio? vbi gentium esset? comperit haud procul ab S. Thomæ, ex qua discesserat, in Nagapatani ora consistere.

55. Aliq[ue]m item ex naufragio saluum subsidio alio æquè mirabili ad- iuuit. Erat is Hieronymus Fernandez de Mendoz, miles; ex Choromandelo, Ad Eleemos. vbi tunc agebat Xauerius, occasum versus vela dabat; prope Comorinū, pecunias mi- nauim eius Pirata Malabares inuadunt, quid vectoribus aliis factum sit raculo inue- acta publica non produnt; Hieronymus omnibus spoliatus, eorum, & nit.

manibus, & mari elapsus, eò vnde soluerat redit seminudus, deplorandum vt sit, apud obuium quemque calamitate suâ, opis aliquid captans, in Xauerium incidit, nihil quod homini daret tunc habentem, peræ tamen viris natus sed frustrâ manum inferuit, quippe à pecunia vacuæ. Quare os sursum oculosque attollens, tum ad militem versus, benè tibi faciat Deus, frater: dictoque hoc abit. Passus ferè quinque confecerat, cum auditum se sentit, pauperem reuocat, indit iterum peræ manum, eductoque ex ea quâ aureos, quâ ex argento nummos quinquaginta, illi do- nat planè ignoto signatos marculo, aiens quando Deus illos ei misisset, iis silentio vteretur. At sui tam capax non fuit lætitia, & admiratio mendici, vt beneficj meritum silentio premeret. Toto mox Choroman- delis tractu res celebrata est; & quidem hoc mirabilius quid puri, adeò purgatique metalli nummos illos obruza comprobauit, vt clarum esset,

76 *De Vita & gestis S. Franc. Xauerij,*

alibi quām in terris fusos ex quo factum, ab argentariis, ut multò maiori
pretio, quām pro pondere mutarentur.

56

Prophetia
Xauerij de
Ioanne Eiro.

56. Successus habuit varios, nec minus insolitos, quod ei cum Ioanne
Eiro contigit, estque operæ pretium rem vti gesta est hic omnem dare,
tametsi Meliapore inchoata, Malacæ desierit. Annum agebat Eirus quin-
tum supra trigesimum; aliquandiu miles, posteà mercator, inde nauis
vnius Dominus, & pecuniarum in primis opulentus; neque propterea
illa sorte, nec seipso contentus, vt quem fugillaret frequenter animus,
seu verius Deus, iterando atque inculcando, tot maris pérícula, com-
merciorum tam anxiæ, & perpetue curas; si lucris melioribus locasset,
quanto esset futurus bonorum dicitur quæ nulla mors eripit, & sibi
adæquat æternitas: vnde autem posset confidere, fore sibi mare quam
tot alii magis fidum? nec tam longis parta sudoribus, & vitæ periculis
momento hausturum? tunc verò quæ gratia tot laborum & iactatio-
num præter vitam intabescerent dolore continuo, ob amissas hic opes;
& nullas in cœlo repositas: quin etsi ex voto congeratur quicquid po-
test quæstuum optari, annon morte tandem illorum iacturam fieri?
quanto prudentius ingenti præmio nunc vltro id fiat, quod extorta
est, tunc absque merito, velis, nolis dura necessitas? nempe omnibus
Deo consecrandis, terra, cœlo; caduca mansuris, immenso fænore
mutentur? Hæc pio Ioannis animum pungebant aculeo, & in molli
pluma aggeratarum facultatum non sinebant interquiescere. Cum in
Zeilano Xauerium offendit, illic eius allectus alacri paupertate, sancti-
moniâ vitæ innocentis, pretiosisque laboribus, beatum se statim puta-
uit, namque vnâ quam inuestigabat viuendi formam, & vitæ ducto-
rem; quod subinde illi obscurè, & tacitè cum significasset, erupit deni-
què, seque illi totum intimè expansurus de peccatis ab eo audiri petivit;
sed hunc boni ardorem Meliaporem distulit vir sanctus quod Nagapa-
tanum versus in procinctu tunc esset; & Meliapore mercator proximè
adfuturus. Ibi Xauerio mentem suam penitus aperit, fixum sibi esse,
studium, ac labores, melioribus exinde commerciis, & lucris locare;
animæ suæ totum se reddere; id ab se idcirco præstari serius quod pie
viuendi præceptor, & monitor ante hac occurisset nemo; reperto iam
qualem maximè optarat, abdicare se ad illius pedes, quicquid bonorum
possideret, spes omnes, & ambitus, Deo in perpetuum consecrare; de-
mum ipsi laborum indiuiduum comitem, & imitatorem (quoad vices
ferebant) Apostolicæ muneric se dare, nisi se indignum tam religioso
conciitu iudicasset. Sub hæc laudato Xauerius, ad propositum animos
addidit, verum ita cautè, vt nec admitteret omnia, neque reiiceret:
opes quidem, & sæculum abiici laudavit; & comitem sibi non renuit
ducere; haud tamen prius Religionis socium ascivit quām perlicitatus
illum esset diuturniori obseruatione: de sua re, cum Deo ageret, con-
ferréque in usus quos agnouisset illi gratissimos. Satisfecit Ioannes
omnibus cumulatè. Anteactam vitam confessione omnem retexuit.

Nauim